



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **MULTIAGRO v. o. s. Slatina**, se sídlem Slatina 116, Vysoké Mýto, zastoupen JUDr. Ladislavem Hostýnkem, advokátem se sídlem Komenského 160, Ústí nad Orlicí, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 32, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 11. 2007, č. j. 5 Ca 64/2006 - 65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 11. 2007, č. j. 5 Ca 64/2006 – 65, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“) ze dne 13. 2. 2006, č. j. 2067/06/05230.R/05000, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva ze dne 25. 11. 2005, č. j. TA/580/2005, kterým byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 150 000 Kč, a to podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 156/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ověřování střelných zbraní“). Krajský soud neshledal jako důvodnou žalobní námitku stěžovatele, který dovozoval, že v řetězci obchodních transakcí nebyl distributorem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. e) zákona o ověřování střelných zbraní. Stěžovatel nemohl prodávat střelivo neoznačené zkušební značkou s poukazem na to, že zboží poskytl k prodeji vždy dalším obchodníkům, rovněž držitelům zbrojní licence. Jelikož nabyl předmětné kontrolované výrobky na základě kupní smlouvy uzavřené s Ministerstvem obrany, v níž je v bodě VI-7 zboží klasifikováno jako vojenský materiál ve smyslu zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, byl jako kupující povinen při vývozu zboží postupovat v souladu s tímto zákonem. Vzhledem k tomu, že stěžovatel zakoupený vojenský materiál (kontrolované výrobky) nevyvezl do zahraničí, ale prodal ho na vnitřním trhu, byl současně povinen respektovat i zákon o ověřování střelných zbraní a ověřit vojenskou municí předepsaným způsobem pro civilní použití. Městský soud se také zabýval žádostí, aby bylo

upuštěno od uložení pokuty a neshledal podmínky pro postup podle ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s., protože stěžovatelem tvrzená skutečnost, že v jeho případě jde o první pochybení a že postupoval podle rozšířené praxe neodůvodňuje závěr, že pokuta byla uložena ve zjevně nepřiměřené výši a byly tak dány podmínky pro požadovanou moderaci.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel krajskému soudu vytkl vadný výklad ustanovení § 16 odst. 3 zákona o ověřování střelných zbraní, protože podle jeho názoru z obsahu ustanovení § 2 odst. 1 písm. a), § 4 odst. 1 a § 19 odst. 1 citovaného zákona vyplývá, že podstatou ověřování bezpečnosti kontrolovaných výrobků je zejména prověření technických parametrů těchto výrobků z hlediska jejich bezpečnosti ve vztahu k uživateli, tedy k osobě, která tyto výrobky užívá. Vojenský materiál po prvním uskutečněném převodu od Ministerstva obrany také nelze označovat nadále za vojenský materiál ve smyslu zákona č. 38/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V rámci České republiky šlo o vojenskou munici ve smyslu odst. 2 písm. d) přílohy zákona č. 119/2002 Sb., byť se jednalo o munici, která nebyla ověřena pro civilní použití. Zákon o ověřování střelných zbraní však neobsahuje pojem „ověření pro civilní použití“, ale zná pouze pojem ověřování (§ 2 odst. 1 písm. b) citovaného zákona). Stěžovatel je proto přesvědčen, že civilní použití je třeba definovat jako použití munice v civilním sektoru, i když z důvodu bezpečnosti je samozřejmé, aby bylo střelivo používané v civilním sektoru opatřeno značkou prokazující ověření střeliva. Způsob, jakým se střelivem stěžovatel nakládal, ale není použitím střeliva v civilním sektoru a není ani jeho distribucí ve smyslu § 2 odst. 1 písm. e) zákona o ověřování střelných zbraní. Stěžovatel se domnívá, že pokud je předmětem obchodu držitelů zbrojních licencí obchod s neoznačeným střelivem, nemůže se jednat o distribuci, neboť k prodeji nedochází v civilním sektoru. Pojem „uživatel“ ve smyslu § 2 odst. 1 písm. e) zákona o ověřování střelných zbraní je proto třeba vykládat tak, že se jedná o subjekt, který střelivo skutečně užije, a to navíc v civilním sektoru. Ačkoliv žádný z uvedených právních předpisů nepoužívá v daných souvislostech pojmy „velkoobchod“ a „maloobchod“, jedná se o pojmy, které jsou pro posouzení věci velmi výstižné. V rámci velkoobchodu mezi držiteli zbrojních licencí typu „C“ by bylo zcela neúčelné ověřování střeliva, které do doby, než je určeno k prodeji uživatelům v maloobchodní síti, nemůže kohokoliv ohrozit. Pokud by tímto ohrožením měla být pouhá existence neoznačeného střeliva v civilním sektoru, pak je nepochopitelné, z jakého důvodu Ministerstvo obrany toto neoznačené střelivo prodává do civilního sektoru, aniž by pro nabyvatele stanovilo podmínku vývozu střeliva mimo území České republiky. Navíc je uložena pokuta, s ohledem na ekonomickou situaci stěžovatele, velmi výrazná, a to již vzhledem k problematickému výkladu citovaných ustanovení zákona o ověřování střelných zbraní. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázalo na to, že se stěžovateli nepodařilo dostatečně objasnit, v čem konkrétně spatřuje nesprávné posouzení právní otázky městským soudem. V první řadě zdůraznilo, že ve správním a soudním řízení bylo spolehlivě prokázáno, že se stěžovatel jako distributor dopustil správního deliktu, když na trh uvedl střelivo podle zákona o ověřování střelných zbraní, které nebylo před uvedením na trh předloženo k ověřování a nebylo opatřeno zkušební značkou. Specifikum používání střeliva ve vojenské sféře je, co do režimu a nakládání s ním, upraveno zcela odlišně od použití střeliva v civilní sféře. Pokud však toto střelivo přejde k použití do civilní sféry, musí být podle Úmluvy o vzájemném uznávání zkušebních značek na ručních palných zbraních označeno uznávanou zkušební značkou. Ostatně v příloze k zákonu o ověřování střelných zbraní je v části druhé (druhy střeliva) vymezen v bodě 5. pojem „vojenská munice“: munice, včetně střeliva, určená k vedení námořní, letecké nebo pozemní války, pokud není ověřena pro civilní použití. Podle kupních smluv, které stěžovatel uzavřel s Ministerstvem obrany, se jednalo o zboží mající charakter vojenského materiálu ve smyslu zákona č. 38/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a kupující

proto měl na základě smlouvy povinnost postupovat zcela v souladu s tímto zákonem. Mohl tedy s předmětnými výrobky naložit pouze tak, že je vyvezl do zahraničí. Stěžovatel však porušil smluvní ustanovení, předmětné výrobky z České republiky nevyvezl, ale naopak je uvedl na tuzemský trh. Tudíž svým počínáním uváděl na trh výrobky ve smyslu § 2 odst. 1 písm. e) zákona o ověřování střelných zbraní. Pochybná je také argumentace stěžovatele, která se týká definice uživatele jako konečného subjektu, který střelivo užije. Je tomu tak proto, že uživatelem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. e) citovaného zákona není míněn pouze konečný spotřebitel. Zcela mylné je tvrzení stěžovatele, že pokud jde o obchod mezi držiteli zbrojních licencí s neoznačeným střelivem, nejde o distribuci podle zákona o ověřování střelných zbraní (obchodníci již nejsou dále určeni k tomu, aby vedly námořní, leteckou nebo pozemní válku a je nanejvýš zjevné, že tyto obchody se již uskutečňují v civilním sektoru). Ministerstvo proto navrholo, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Ze správního spisu vyplynulo, že dne 31. 8. 2004 uzavřelo Ministerstvo obrany jako prodávající a stěžovatel jako kupující kupní smlouvu č. 041803246 o prodeji nepotřebného majetku státu blíže specifikovaného v příloze č. 1 smlouvy. Zboží bylo podle smlouvy částečně nebo úplně opotřebované, různého stáří a kvality, převážně neúplné a nefunkční a dlouhodobě skladované. V čl. VI. bodu 7. smlouvy je pak konkrétně uvedeno, že uvedené zboží má charakter vojenského materiálu ve smyslu zákona č. 38/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a že kupující je povinen při vývozu zboží postupovat v souladu s citovaným zákonem. Tatáž povinnost je kupujícímu stanovena i ve smlouvě č. 041803139 uzavřené dne 7. 5. 2004. Stěžovatel po zakoupení uvedeného materiálu, jako distributor uvedl na trh kontrolované výrobky, aniž byly opatřeny zkušební značkou. Na základě zápisu a výsledku provedené kontroly ze dne 16. 3. 2005 rozhodl Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva dne 25. 11. 2005 o uložení pokuty stěžovateli ve výši 150 000 Kč za porušení ustanovení § 16 odst. 3 zákona o ověřování střelných zbraní.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se obchodem s vojenským materiálem rozumí vývoz vojenského materiálu z České republiky, dovoz vojenského materiálu do České republiky, nakládání s vojenským materiálem v zahraničí osobami oprávněnými podle tohoto zákona, jakož i plnění závazků vůči zahraničním osobám a přijímání plnění od zahraničních osob, jejichž předmětem je vojenský materiál uvedený v ustanovení § 5 odst. 3 tohoto zákona, osobami oprávněnými podle tohoto zákona.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. e) zákona o ověřování střelných zbraní se pro účely tohoto zákona rozumí distributorem ten, kdo kontrolované výrobky prodává, jejich prodej zprostředkovává nebo jiným způsobem je poskytuje uživatelům, i když svou činností vlastnosti kontrolovaných výrobků neovlivňuje. Podle písm. h) citovaného ustanovení je uvedením kontrolovaných výrobků na trh okamžik, kdy jsou kontrolované výrobky výrobcem, dovozcem, distributorem nebo úpravcem v České republice úplatně nebo bezúplatně předány nebo nabídnuty k předání za účelem distribuce nebo používání anebo kdy jsou k nim převedena vlastnická práva.

Podle ustanovení § 16 odst. 3 zákona o ověřování střelných zbraní může distributor uvádět na trh jen kontrolované výrobky označené zkušební značkou.

Rozhodné pro posouzení projednávané věci je zodpovězení otázky, zda je možné označit stěžovatele za distributora kontrolovaných výrobků ve smyslu § 2 odst. 1 písm. e) zákona o ověřování střelných zbraní.

Stěžovatel, držitel zbrojní licence typu „C“, na základě kupní smlouvy nabyt do svého vlastnictví kontrolované výrobky (střelivo), které poté dále prodal dalším obchodníkům se zbraněmi a střelivem, rovněž tedy držitelům příslušné zbrojní licence. Tímto počínám jednak porušil soukromoprávní závazek, jež mu plynul z uzavřených kupních smluv s Ministerstvem obrany ze dne 7. 5. 2004 a ze dne 31. 8. 2004, neboť vojenský materiál nevyvezl z České republiky (§ 2 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů), a jednak tím naplnil i obsah pojmu „distributor“ ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. e) zákona o ověřování střelných zbraní, protože jako první v řadě obchodníků uvedl do hospodářského tržního prostoru kontrolované výrobky, které před okamžikem koupě podléhaly právním předpisům upravujícím použití střeliva ozbrojenými složkami státu (tedy mimo civilní použití). Distributorem ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. e) zákona o ověřování střelných zbraní je pak v řetězci obchodníků každý, kdo předmětné zboží kupuje za účelem dalšího prodeje nebo jeho prodej dále zprostředkovává, čímž dochází k postupnému rozšiřování tohoto zboží do prodejní sítě. Stěžovatel se proto bez jakékoliv opory v zákoně „vylučuje“ z civilního sektoru trhu se zbraněmi a střelivem tvrzením, že pokud jde o prodej kontrolovaných výrobků mezi držiteli příslušných zbrojních licencí, nejedná se o civilní použití, a nemůže tedy být ani distributorem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. e) citovaného zákona.

V příloze k zákonu č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů, části druhé (druhy střeliva), je v bodě 5. vymezen pojem „vojenská munice“. Jedná se o munici, včetně střeliva, jež je určena k vedení námořní, letecké nebo pozemní války, pokud není ověřena pro civilní použití. Z citovaného ustanovení je tedy zřejmé, že režim střeliva, které je používáno pro vojenské účely a režim střeliva pro civilní použití je mimo jiné rozlišen právě bezpečnostním požadavkem „ověření“ a opatřením zkušební značkou. Vzhledem k tomu, že stěžovatel, jako ani jiní obchodníci se zbraněmi a střelivem, i přes příslušné oprávnění k takovému podnikání, nejsou nijak „přičlenění“ k ozbrojeným složkám a sborům České republiky, nelze než je označit, s ohledem na jejich výše uvedené obchodní aktivity v podnikatelském sektoru, za nevojenské, tedy civilní. I přesto, že je stěžovatel držitelem zbrojní licence skupiny C podle citovaného zákona, a je tedy oprávněn k nákupu, prodeji nebo přepravě zbraní a střeliva, nevylučuje ho to z dopadu působnosti zákona o ověřování střelných zbraní. Je tomu tak proto, že výčet případů, které jsou vyňaty z povinnosti předložit kontrolované výrobky k ověření je taxativní (§ 3 citovaného zákona), a stěžovatelu obchodní transakci pod něj nelze podřadit. Pokud tedy stěžovatel jako první z řady nabyt vojenský materiál a dále ho prodal, jeho prodej zprostředkoval nebo jiným způsobem ho poskytl uživatelům, byl povinen se řídit zákonem o ověřování střelných zbraní a předložit kontrolované výrobky k ověření. Rozdělení hospodářského trhu na velkoobchodní a maloobchodní není v dané věci relevantní. Nelze rovněž přijmout jako opodstatněnou stěžovatelu argumentaci, že distributorem je pouze ten, kdo kontrolované výrobky prodává uživatelům. Pro výklad pojmu „distributor“ není podstatné, komu je zboží prodáno, ale naopak aktivita spočívající v dalším šíření předmětného zboží obchodní sítí, tedy prodej, zprostředkování prodeje nebo jiný způsob rozšíření zboží. Než se zboží dostane ke spotřebiteli – konečnému zákazníkovi - projde početnou distribuční sítí. Nelze tudíž výkladově zaměňovat obsah pojmu „uživatel“ za obsah pojmu „spotřebitel“, k němuž stěžovatelu argumentace mířila. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že se městský soud v napadeném rozhodnutí nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky.

Pokud stěžovatel poukázal na to, že uložená pokuta je velmi výrazná, přičemž kritériem mají být i možnosti subjektu vyplývající z jeho ekonomické situace, konstatuje Nejvyšší správní

soud, že městský soud v napadeném rozsudku posoudil žádost stěžovatele o moderaci uložené pokuty obsaženou v žalobě a neshledal ji důvodnou. Protože stěžovatel v kasační stížnosti nic konkrétního v tomto směru městskému soudu nevytýkal, Nejvyšší správní soud se otázkou výše uložené pokuty, s ohledem na dispoziční zásadu, nemohl zabývat. V této souvislosti lze poukázat na to, že otázkou výše uložené pokuty se již v rámci své rozhodovací činnosti Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000 - 65, dostupném na www.nssoud.cz, v němž konstatoval, „že o zjevně nepřiměřenou výši sankce (pro účely § 78 odst. 2 s. ř. s.) nejde v případě, kdy byla pokuta uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí.“

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovatel v řízení sice úspěch neměl, ale žalovanému správnímu orgánu nevznikly žádné náklady nad rámec běžné činnosti spojené s kasačním řízením.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. září 2008

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu